

ПРАКТИКУМ

з дисципліни

«Бюджетна система»

Змістовий модуль 2.

Видатки бюджету

для студентів денної форми навчання

Студента (ки) групи _____

2018

Практикум з дисципліни «Бюджетна система» для студентів денної форми спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Змістовий модуль 2. Видатки бюджету / С. В. Бойко. – 2018. – 46 с.

Практикум з дисципліни «Бюджетна система» містить розподіл балів за елементами змістових модулів і методи поточного контролю успішності навчальної роботи студентів.

Практикум з дисципліни «Бюджетна система» містить питання семінарських занять, тести, задачі, вправи з опрацювання чинного бюджетного законодавства до кожної з тем за змістовим модулем 2. В кінці практикуму наведено методичні рекомендації до підготовки індивідуального завдання.

Практикум розраховано на поглиблене вивчення та закріплення практичних знань функціонування бюджетної системи України та розвитку аналітичних навичок макрофінансового аналізу студентів.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
Змістовний модуль 2. Видатки бюджету	5
Тема 7. Система видатків бюджету.	5
Тема 8. Видатки бюджету на економічну діяльність держави та науку.	16
Тема 9. Видатки бюджету на соціальний захист населення і соціальну сферу.	23
Тема 10. Видатки бюджету на оборону та управління.	29
Тема 11. Видатки бюджету на обслуговування державного боргу.	35
Методичні рекомендації до підготовки індивідуального завдання	44
Список рекомендованої літератури	46

ВСТУП

Метою викладання навчальної дисципліни «Бюджетна система» є формування знань з організації та функціонування бюджетної системи і проведення бюджетної політики.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Бюджетна система» є

- вивчення теоретичних засад формування і використання бюджету держави;
- бюджетного устрою і принципів побудови бюджетної системи;
- державного кредиту та управління державним боргом;
- методів і джерел формування доходів бюджету;
- оволодіння методикою визначення обсягів бюджетних видатків та їх впливу на

реалізацію функцій держави.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістовних модулів:

1. Сутність, призначення і роль бюджету держави.
2. Бюджет як основний фінансовий план держави.
3. Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування.
4. Бюджетний устрій та побудова бюджетної системи України.
5. Міжбюджетні відносини і система бюджетного вирівнювання.
6. Система доходів бюджету.
7. Система видатків бюджету.
8. Видатки бюджету на економічну діяльність держави та науку.
9. Видатки бюджету на соціальний захист населення і соціальну сферу.
10. Видатки бюджету на оборону та управління.
11. Видатки бюджету на обслуговування державного боргу.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Бюджетна система» тісно пов'язана з такими дисциплінами як «Податкова система», «Фінансове право», «Національна економіка», «Макроекономіка». Вона є основою для вивчення наступних курсів: «Бюджетний менеджмент», «Податковий менеджмент», «Місцеві фінанси».

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

знати:

- основи побудови бюджетної системи України та окремих зарубіжних країн;
- механізм формування та планування бюджетів різних рівнів;
- форми і методи планування в бюджетних організаціях;
- етапи бюджетного процесу; організацію функціонування органів управління бюджетною системою;
- механізм функціонування міжбюджетних відносин;
- напрями та шляхи реформування бюджетної системи України.

вміти:

- користуватися законодавчими, нормативними й інструктивними документами з питань планування та регулювання бюджетної системи;
- оцінювати бюджетну політику, що проводиться в Україні;
- виконувати необхідні розрахунки бюджетних доходів і витрат на всіх рівнях бюджетної системи;
- складати проекти кошторисів бюджетних установ;
- складати пояснювальну записку до звіту про виконання відповідного бюджету;
- знаходити резерви додаткових надходжень і економії витрат відповідного бюджету.

**РОЗПОДІЛ БАЛІВ ЗА ЕЛЕМЕНТАМИ ЗМІСТОВИХ МОДУЛІВ І МЕТОДИ ПОТОЧНОГО
КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

№ змісто- вого модуля	Елементи змістового модуля	Кількість балів		Поточний контроль навчальної роботи студентів	
		Міні- мальна	Макси- мальна	Методи контролю	Тиждень семестру
Модуль 1					
1	Лекційний курс (6 тем лекцій)	7,0	10,0	Письмова контрольна робота	7
	Семінарське заняття № 1 «Сутність, призначення та роль бюджету держави»	2,0	4,0	Виконання письмової контрольної роботи	1
	Семінарське заняття № 2 Тема «Бюджет як основний фінансовий план держави»	2,0	4,0	Виконання письмової контрольної роботи	2
	Семінарське заняття № 3 Тема «Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування»	2,0	4,0	Виконання письмової контрольної роботи	3
	Семінарське заняття № 4 «Бюджетний устрій та побудова бюджетної системи»	2,0	4,0	Виконання письмової контрольної роботи	4
	Семінарське заняття № 5 Тема «Міжбюджетні відносини і система і система бюджетного вирівнювання»	2,0	4,0	Виконання письмової контрольної роботи	5
	Семінарське заняття № 6 «Система доходів бюджету»	2,0	4,0	Виконання письмової контрольної роботи	6
	Всього за змістовим модулем 1	19,0	34,0	Письмова контрольна робота	
2	Лекційний курс (5 тем лекцій)	7,0	10,0	Контрольна робота	13
	Семінарське заняття № 7. Система видатків бюджету	3,0	5,0	Усна відповідь, виступ з рефератом	8
	Семінарське заняття № 8. Видатки бюджету на економічну діяльність держави та науку	3,0	5,0	Усна відповідь, виконання технологічного диктанту	9
	Тема 9. Видатки бюджету на соціальний захист населення і соціальну сферу	3,0	5,0	Усна відповідь, виконання самостійної роботи	10
	Семінарське заняття № 10. Видатки бюджету на оборону та управління	3,0	5,0	Усна відповідь, виконання самостійної роботи	11
	Семінарське заняття № 11. Видатки бюджету на обслуговування державного боргу	3,0	6,0	Усна відповідь, виконання самостійної роботи	12
	Всього за змістовим модулем 2	22,0	36,0		
	Разом за модулем	41,0	70,0		
	Екзамен	18,0	30,0		
	Всього за курсом	60,0	100,0		

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ

ТЕМА 7. СИСТЕМА ВИДАТКІВ БЮДЖЕТУ.

Основні поняття і терміни

Державні видатки – _____

Бюджетне фінансування – _____

Бюджетне зобов'язання – _____

Видатки бюджету – _____

Витрати бюджету – _____

Таємні видатки – _____

Захищені видатки – _____

Поточні видатки – _____

Капітальні видатки – _____

Витрати розвитку – _____

Видатки розвитку – _____

Витрати споживання – _____

Видатки споживання – _____

Семінарське заняття

1. Видатки бюджету: економічна сутність та підходи до класифікації.
2. Склад і структура видатків Державного бюджету України.
3. Склад і структура видатків місцевих бюджетів.
4. Захищені статті видатків бюджету та особливості секвестру бюджету.

Тести

1. За якими ознаками класифікуються видатки бюджету?

- а) роль у відтворенні виробництва; суспільне призначення; цільове призначення.
- б) галузі економіки і соціальної сфери; рівні бюджетної системи; форми бюджетного фінансування.
- в) суспільне і цільове призначення; роль у відтворенні виробництва; галузі економіки і соціальної сфери; рівні бюджетної системи; форми бюджетного фінансування.
- г) роль у процесі відтворення; суспільно-цільове призначення; галузі національної економіки; рівні бюджетної системи; форми бюджетного фінансування.

2. Як поділяються видатки бюджету за суспільним призначенням?

- а) виробничі і невиробничі.
- б) економічні, соціальні, управлінські.
- в) обслуговування державного боргу, економічні, соціальні, управлінські.
- г) соціальні, управлінські, економічні, оборонні.

3. Які є групи видатків бюджету за економічною структурою?

- а) поточні видатки і видатки розвитку.

- б) поточні і капітальні видатки.
- в) видатки на товари і послуги; виплата відсотків; субсидії і поточні трансфертні виплати; створення державних запасів і резервів; придбання землі і нематеріальних активів.
- г) сукупні, поточні і капітальні видатки, нерозподілені видатки, кредитування з вирахуванням погашення.

4. Що відображає функціональна класифікація видатків бюджету?

- а) поточні і капітальні видатки.
- б) поточні і капітальні видатки, кредитування без погашення.
- в) поточні видатки і видатки розвитку.
- г) функції держави.

5. Що відображає відомча класифікація видатків бюджету?

- а) фактичне використання міністерствами і відомствами бюджетних коштів.
- б) розподіл бюджетних асигнувань між безпосередніми отримувачами коштів з бюджету.
- в) фінансування поточного утримання міністерств і відомств.
- г) розподіл бюджетних коштів між ланками міністерств і відомств на поточні потреби.

6. Що відображає економічна класифікація видатків бюджету?

- а) поточні видатки і видатки розвитку.
- б) поточні і капітальні видатки.
- в) статті та підстатті видатків, елементи цільових витрат.
- г) поточні і капітальні видатки, кредитування з вирахуванням погашення.

7. Кошторис — це:

- а) бюджетні асигнування, розподілені поквартально і постатейно;
- б) плановий документ, в якому встановлюються обсяг бюджетних асигнувань, їх постатейний і поквартальний розподіли;
- в) розпис доходів і видатків, збалансованих у часі з поквартальним розподілом;
- г) плановий документ з переліком бажаних витрат і можливих надходжень певної бюджетної установи, їх постатейний і поквартальний розподіли.

9. Таємні видатки включаються до Державного бюджету України:

- а) з чіткою деталізацією;
- б) без деталізації;
- в) такі видатки у Державному бюджеті не передбачаються.

9. Пропорційне скорочення видатків до кінця бюджетного року з метою зменшення дефіциту бюджету – це:

- а) механізм бюджетних призначень;
- б) фінансовий механізм;
- в) механізм секвестру видатків;
- г) бюджетне зобов'язання.

10. Статті видатків бюджету, обсяг яких не може змінюватися при проведенні скорочення затверджених бюджетних призначень – це:

- а) таємні статті видатків;
- б) захищені статті видатків;
- в) відкриті статті видатків.

Практичні завдання.

1. На основі опрацювання Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 № 2456-VI заповнити таблицю з визначення термінів.

	витрати бюджету		1. повноваження головного розпорядника бюджетних коштів, надане Бюджетним кодексом, законом про Державний бюджет України (рішенням про місцевий бюджет), яке має кількісні, часові і цільові обмеження та дозволяє надавати бюджетні асигнування
2.	фінансування бюджету		2. належні відповідно до законодавства надходження бюджету та витрати бюджету
3.	розпис бюджету		3. будь-яке здійснене відповідно до бюджетного асигнування розміщення замовлення, укладення договору, придбання товару, послуги чи здійснення інших аналогічних операцій протягом бюджетного періоду, згідно з якими необхідно здійснити платежі протягом цього ж періоду або у майбутньому
4.	видатки бюджету		4. надходження та витрати бюджету, пов'язані із зміною обсягу боргу, обсягів депозитів і цінних паперів, кошти від приватизації державного майна (щодо державного бюджету), зміна залишків бюджетних коштів, які використовуються для покриття дефіциту бюджету або визначення профіциту бюджету
5.	одержувач бюджетних коштів		5. суб'єкт господарювання, громадська чи інша організація, яка не має статусу бюджетної установи, уповноважена розпорядником бюджетних коштів на здійснення заходів, передбачених бюджетною програмою, та отримує на їх виконання кошти бюджету

6.	бюджетне асигнування	6. видатки бюджету, надання кредитів з бюджету, погашення боргу та розміщення бюджетних коштів на депозитах, придбання цінних паперів
7.	квазіфіскальні операції	7. операції органів державної влади і місцевого самоврядування, Національного банку України, фондів загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, суб'єктів господарювання державного і комунального секторів економіки, що не відображаються у показниках бюджету, але можуть призвести до зменшення надходжень бюджету та/або потребувати додаткових витрат бюджету в майбутньому
8.	бюджетне призначення	8. повноваження розпорядника бюджетних коштів, надане відповідно до бюджетного призначення, на взяття бюджетного зобов'язання та здійснення платежів, яке має кількісні, часові та цільові обмеження
9.	бюджетні кошти (кошти бюджету)	9. кошти, спрямовані на здійснення програм та заходів, передбачених відповідним бюджетом
10.	бюджетне зобов'язання	10. документ, в якому встановлюється розподіл доходів, фінансування бюджету, повернення кредитів до бюджету, бюджетних асигнувань головним розпорядникам бюджетних коштів за певними періодами року відповідно до бюджетної класифікації

2. Визначте захищені статті в системі видатків бюджету: склад та практика застосування.

3. На основі опрацювання Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 № 2456-VI зазначити стадії виконання бюджету за видатками:

1) встановлення бюджетних асигнувань розпорядникам бюджетних коштів на основі та в межах затвердженого розпису бюджету;

2) затвердження кошторисів, паспортів бюджетних програм (у разі застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі), а також порядків використання бюджетних коштів;

3) _____;

4) _____;

5) _____;

6) _____;

7) _____;

4. На основі опрацювання Наказу Міністерства фінансів України «Про бюджетну класифікацію» від 14.01.2011 №11 визначити коди за економічною класифікацією:

Економічна класифікація видатків бюджету

Найменування	Код
Поточні видатки	
Видатки на товари і послуги	
Виплата процентів (доходу) за зобов'язаннями	
Субсидії і поточні трансферти	
Капітальні видатки	
Придбання основного капіталу	
Створення державних запасів і резервів	
Придбання землі і нематеріальних активів	
Капітальні трансферти	
Нерозподілені видатки	

5. Розрахувати структуру видатків бюджету за групами бюджетної класифікації за останні роки. Зробити висновки та пропозиції.

	Видатки зведеного бюджету, млн. грн	У тому числі:			
		поточні, млн. грн	%	капітальні млн. грн	%
2010					
2011					
2012					
2013					
2014					
2015					
2016					

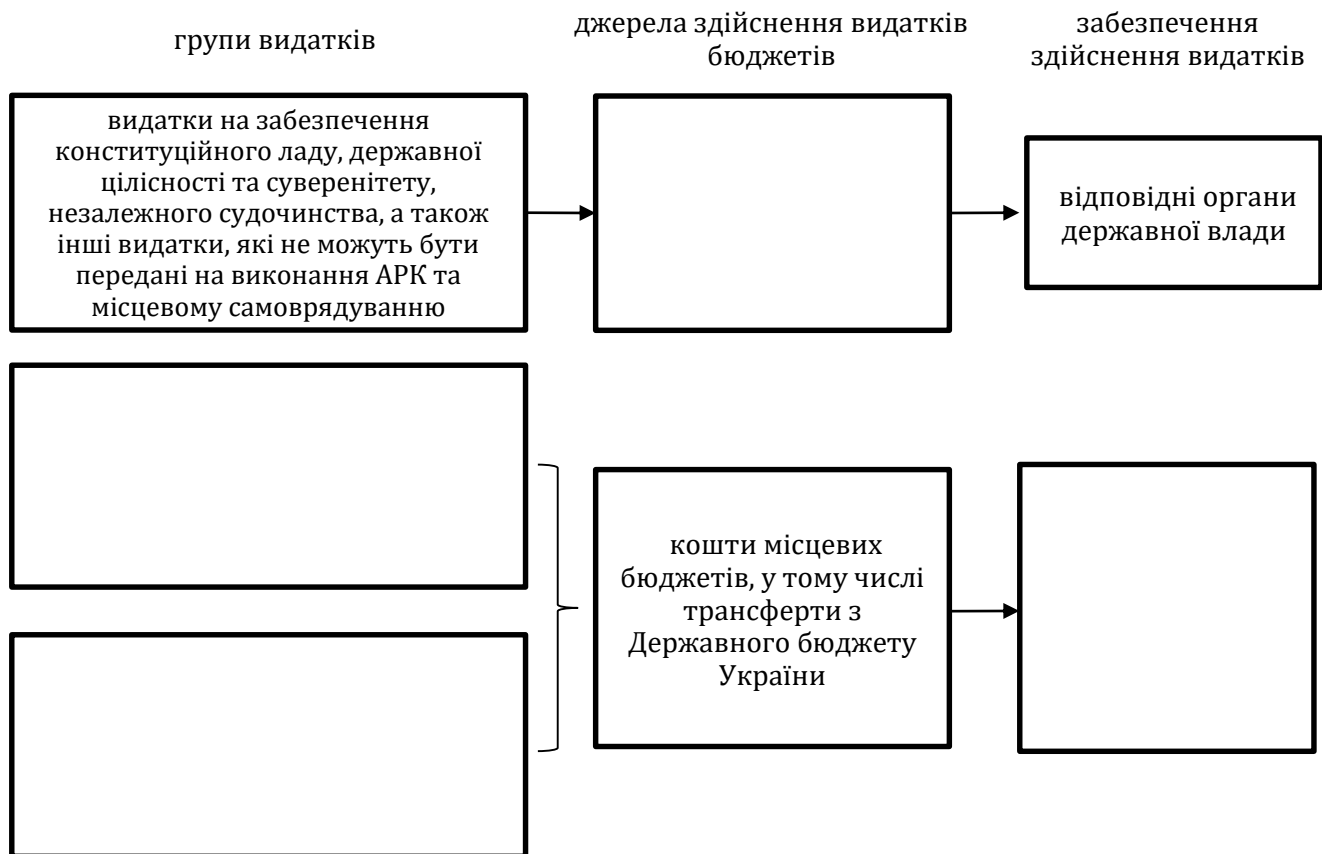
6. На основі опрацювання даних Державної казначейської служби України про стан виконання Державного бюджету України визначити бюджетні пріоритети за функціональною класифікацією за останні п'ять звітних років. Проаналізувати структурні зрушення та зробити висновки.

2013	2014	2015	2016	2017
1. Соціальний захист та соціальне забезпечення 88,55 млрд грн	1.	1.	1.	1.
2. Загальнодержавні функції 50,10 млрд грн	2.	2.	2.	2.
3. Економічна діяльність 41,30 млрд грн	3.	3.	3.	3.
4. Громадський порядок, безпека та судова влада 39,19 млрд грн	4.	4.	4.	4.
5. Освіта 30,94 млрд грн	5.	5.	5.	5.
6. Оборона 14,84 млрд грн	6.	6.	6.	6.
7. Охорона здоров'я 12,88 млрд грн	7.	7.	7.	7.
8. Духовний та фізичний розвиток 5,11 млрд грн	8.	8.	8.	8.
9. Охорона навколишнього природного серед. 4,60 млрд грн	9.	9.	9.	9.
10. Житлово-комунальне господарство 0,10 млрд грн	10.	10.	10.	10.

7. На основі опрацювання даних Державної казначейської служби України про стан виконання місцевих бюджетів України визначити бюджетні пріоритети за останні п'ять звітних років. Проаналізувати структурні зрушення та зробити висновки.

2013	2014	2015	2016	2017
1. Освіта 74,60 млрд грн	1.	1.	1.	1.
2. Соціальний захист та соціальне забезпечення 56,52 млрд грн	2.	2.	2.	2.
3. Охорона здоров'я 48,69 млрд грн	3.	3.	3.	3.
4. Загальнодержавні функції 11,60 млрд грн	4.	4.	4.	4.
5. Економічна діяльність 9,46 млрд грн	5.	5.	5.	5.
6. Духовний та фізичний розвиток 8,55 млрд грн	6.	6.	6.	6.
7. Житлово-комунальне господарство 7,61 млрд грн	7.	7.	7.	7.
8. Охорона навколишнього природного середовища 1,00 млрд грн	8.	8.	8.	8.
9. Громадський порядок, безпека та судова влада 0,22 млрд грн	9.	9.	9.	9.
10. Оборона 0,001 млрд грн	10.	10.	10.	10.

8. На основі опрацювання ст. 82-84 Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 № 2456-VI здійснити розподіл видатків бюджету на три групи та визначити джерела їх здійснення.

9. На основі опрацювання Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 № 2456-VI здійснити класифікацію видатків бюджету за рівнями бюджетної системи.

	Видатки, що здійснюються з бюджетів			
	Державного бюджету України	сіл, селищ, міст районного значення	міст республіканського АРК та обласного значення, районних, об'єднаних територіальних громад	АРК та обласних
вища освіта (на оплату послуг з підготовки фахівців, наукових та науково-педагогічних кадрів на умовах регіонального замовлення у вищих навчальних закладах комунальної власності, а також на умовах державного замовлення у ВНЗ державної власності)				
державна підтримка громадських організацій інвалідів і ветеранів, які мають статус всеукраїнських				
державне управління: законодавча влада; виконавча влада; Президент України				
державні інвестиційні програми (проекти)				
державні програми підтримки будівництва (реконструкції) житла для окремих категорій громадян				
державні програми розвитку транспорту, дорожнього господарства, зв'язку, телекомунікацій та інформатики				
державні програми з розвитку фізичної культури, спорту, фізкультурно-спортивної реабілітації інвалідів, фінансова підтримка паралімпійського руху та баз паралімпійської і дефлімпійської підготовки згідно з переліком, затвердженим КМУ)				

	Державного бюджету України	сіл, селищ, міст районного значення	міст республіканського АРК та обласного значення, районних, об'єднаних територіальних громад	АРК та обласних
державні театральні-видовищні програми (філер-монії, художні, музичні колективи і ансамблі, театри, концертні і циркові організації, палаци, будинки культури, інші заклади національного, державного, республіканського АРК і обласного значення, інші заклади та заходи в галузі мистецтва, включаючи заклади та установи комунальної власності, яким надано статус національних)				
допомога сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасова державна допомога дітям, допомога по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу				
дошкільна освіта				
компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян				
мистецькі (художні, музичні, хореографічні), загальноосвітні школи (школи-інтернати) державної власності				
міжнародна діяльність				
місцева пожежна охорона				
місцеві програми розвитку ЖКГ та благоустрою населених пунктів				
національна оборона (крім заходів та робіт з мобілізаційної підготовки місцевого значення)				
обслуговування державного боргу				
обслуговування місцевого боргу				
органи місцевого самоврядування сіл, селищ, міст районного значення				
первинна медико-санітарна, амбулаторно-поліклінічна та стаціонарна допомога (лікарні широкого профілю, спеціалізовані медико-санітарні частини, пологові будинки, поліклініки і амбулаторії, загальні стоматологічні поліклініки, а також дільничні лікарні, медичні амбулаторії, фельдшерсько-акушерські пункти)				
позашкільну освіту (заходи і заклади національного, державного, республіканського АРК та обласного значення з позашкільної роботи з дітьми)				
проведення місцевих виборів				
програми реставрації пам'яток архітектури, спорудження (створення) пам'ятників і монументів державного значення				
проведення виборів у випадках, передбачених законом, та всеукраїнських референдумів				
програми підтримки будівництва (реконструкції) житла для окремих категорій громадян				
санаторно-курортна допомога (санаторії для хворих на туберкульоз, санаторії для дітей та підлітків, санаторії медичної реабілітації)				
створення та поповнення державних запасів і резервів				

	Державного бюджету України	сіл, селищ, міст районного значення	міст республіканського АРК та обласного значення, районних, об'єднаних територіальних громад	АРК та обласних
санітарно-епідеміологічний нагляд (санітарно-епідеміологічні станції, дезінфекційні станції, заходи боротьби з епідеміями)				
спеціалізована, високоспеціалізована амбулаторно-поліклінічна та стаціонарна допомога (клініки науково-дослідних інститутів, спеціалізовані лікарні, центри, лепрозорії, госпіталі для інвалідів ВВВ, спеціалізовані поліклініки)				
створення та розповсюдження національних фільмів				
типове проектування, реставрацію та охорону пам'яток архітектури				
транспорт, дорожнє господарство				
управління комунальним майном				
фундаментальні та прикладні дослідження і сприяння НТП державного значення, міжнародні наукові та інформаційні зв'язки державного значення, оплата послуг з підготовки наукових кадрів у наукових установах на умовах державного замовлення				
центри обліку та заклади соціального захисту для бездомних осіб, центри соціальної адаптації осіб, звільнених з установ виконання покарань				

10. На основі опрацювання Наказу Міністерства фінансів України «Про бюджетну класифікацію» від 14.01.2011 №11 визначити загальний розмір видатків Зведеного бюджету України у 2017 р.: вища освіта – 38681 млн. грн, вищі органи державного управління, органи місцевої влади та місцевого самоврядування – 30465 млн. грн, військова оборона – 67107 млн. грн, військова освіта – 2403 млн. грн, діяльність із забезпечення громадського порядку, боротьба із злочинністю та охорона державного кордону – 40967 млн. грн, діяльність у сфері безпеки держави – 10102 млн. грн, допомога у вирішенні житлового питання – 68729 млн. грн, дошкільна освіта – 28207 млн. грн, економічна допомога зарубіжним країнам – 10 млн. грн, житлове господарство – 7809 млн. грн, загальна економічна, торговельна та трудова діяльність – 3943 млн. грн, загальна середня освіта – 84346 млн. грн, загальнодержавне планування та статистика – 1215 млн. грн, запобігання та ліквідація забруднення навколишнього природного середовища – 5465 млн. грн, засоби масової інформації – 1831 млн. грн, збереження природно-заповідного фонду – 428 млн. грн, зв'язок, телекомунікації та інформатика – 950 млн. грн, зовнішньополітична діяльність – 4188 млн. грн, інша діяльність у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади – 8079 млн. грн, інша діяльність у сфері державного управління – 4669 млн. грн, інша діяльність у сфері духовного та фізичного розвитку та інформації – 93 млн. грн, інша діяльність у сфері житлово-комунального господарства – 1858 млн. грн, інша діяльність у сфері оборони – 3544 млн. грн, інша діяльність у сфері охорони здоров'я – 15211 млн. грн, інша діяльність у сфері охорони навколишнього природного середовища – 1352 млн. грн, інша діяльність у сфері соціального захисту – 3458 млн. грн, інша економічна діяльність – 22018 млн. грн, інша промисловість та будівництво – 1869 млн. грн, інші галузі економіки – 7544 млн. грн, інші заклади та заходи у сфері освіти – 7543 млн. грн, комунальне господарство – 17520 млн. грн, кримінально-виконавча система та виправні заходи – 4641 млн. грн, культура та мистецтво – 15430 млн. грн, лікарні та санаторно-курортні заклади – 62537 млн. грн, нагляд за дотриманням законів та

представницькі функції в суді – 5657 млн. грн, обслуговування боргу – 110578 млн. грн, паливно-енергетичний комплекс – 2816 млн. грн, післядипломна освіта – 1408 млн. грн, позашкільна освіта та заходи із позашкільної роботи з дітьми – 7807 млн. грн, поліклініки і амбулаторії, швидка та невідкладна допомога – 22783 млн. грн, проведення виборів та референдумів – 211 млн. грн, програми матеріального забезпечення навчальних закладів – 414 млн. грн, протипожежний захист та рятування – 9301 млн. грн, професійно-технічна освіта – 8279 млн. грн, санітарно-профілактичні та протиепідемічні заходи і заклади – 1470 млн. грн, сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство – 12944 млн. грн, соціальний захист безробітних – 108 млн. грн, соціальний захист ветеранів війни та праці – 6793 млн. грн, соціальний захист інших категорій населення – 9472 млн. грн, соціальний захист на випадок непрацездатності – 12829 млн. грн, соціальний захист пенсіонерів – 140227 млн. грн, соціальний захист сім'ї, дітей та молоді – 44124 млн. грн, судова влада – 9661 млн. грн, транспорт – 49390 млн. грн, управління системою державної служби – 45 млн. грн, фізична культура і спорт – 6961 млн. грн, фінансова та фіскальна діяльність – 11040 млн. грн, фундаментальні та прикладні дослідження і розробки в галузях економіки – 1411 млн. грн, фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади – 72 млн. грн, фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері державного управління – 3827 млн. грн, фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері духовного та фізичного розвитку – 28 млн. грн, фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері освіти – 1070 млн. грн, фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері охорони навколишнього природного середовища – 104 млн. грн, фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері охорони здоров'я – 390 млн. грн, фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері соціального захисту – 22 млн. грн, цивільна оборона – 1307 млн. грн.

Видатки за функціональною класифікацією видатків та кредитування бюджету, млн. грн

Код бюджетної класифікації	ПОКАЗНИКИ	Загальний розмір
0100	Загальнодержавні функції	
0110	Вищі органи державного управління, органи місцевої влади та місцевого самоврядування, фінансова та зовнішньополітична діяльність	
0111	Вищі органи державного управління, органи місцевої влади та місцевого самоврядування	
0112	Фінансова та фіскальна діяльність	
0113	Зовнішньополітична діяльність	
0120	Економічна допомога зарубіжним країнам	
0130	Інші загальні функції державного управління	
0131	Управління системою державної служби	
0132	Загальнодержавне планування та статистика	
0133	Інша діяльність у сфері державного управління	
0150	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері державного управління	
0160	Проведення виборів та референдумів	
0170	Обслуговування боргу	
0200	Оборона	
0210	Військова оборона	
0220	Цивільна оборона	
0240	Військова освіта	
0260	Інша діяльність у сфері оборони	
0300	Громадський порядок, безпека та судова влада	
0310	Діяльність із забезпечення громадського порядку, боротьба із злочинністю та охорона державного кордону	
0320	Протипожежний захист та рятування	
0330	Судова влада	
0340	Кримінально-виконавча система та виправні заходи	
0350	Діяльність у сфері безпеки держави	
0360	Нагляд за додержанням законів та представницькі функції в суді	
0370	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади	
0380	Інша діяльність у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади	
0400	Економічна діяльність	

0410	Загальна економічна, торговельна та трудова діяльність	
0420	Сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство	
0430	Паливно-енергетичний комплекс	
0440	Інша промисловість та будівництво	
0450	Транспорт	
0460	Зв'язок, телекомунікації та інформатика	
0470	Інші галузі економіки	
0480	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки в галузях економіки	
0490	Інша економічна діяльність	
0500	Охорона навколишнього природного середовища	
0510	Запобігання та ліквідація забруднення навколишнього природного середовища	
0520	Збереження природно-заповідного фонду	
0530	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері охорони навколишнього природного середовища	
0540	Інша діяльність у сфері охорони навколишнього природного середовища	
0600	Житлово-комунальне господарство	
0610	Житлове господарство	
0620	Комунальне господарство	
0640	Інша діяльність у сфері житлово-комунального господарства	
0700	Охорона здоров'я	
0720	Поліклініки і амбулаторії, швидка та невідкладна допомога	
0730	Лікарні та санаторно-курортні заклади	
0740	Санітарно-профілактичні та протиепідемічні заходи і заклади	
0750	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері охорони здоров'я	
0760	Інша діяльність у сфері охорони здоров'я	
0800	Духовний та фізичний розвиток	
0810	Фізична культура і спорт	
0820	Культура та мистецтво	
0830	Засоби масової інформації	
0840	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері духовного та фізичного розвитку	
0850	Інша діяльність у сфері духовного та фізичного розвитку та інформації	
0900	Освіта	
0910	Дошкільна освіта	
0920	Загальна середня освіта	
0930	Професійно-технічна освіта	
0940	Вища освіта	
0950	Післядипломна освіта	
0960	Позашкільна освіта та заходи із позашкільної роботи з дітьми	
0970	Програми матеріального забезпечення навчальних закладів	
0980	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері освіти	
0990	Інші заклади та заходи у сфері освіти	
1000	Соціальний захист та соціальне забезпечення	
1010	Соціальний захист на випадок непрацездатності	
1020	Соціальний захист пенсіонерів	
1030	Соціальний захист ветеранів війни та праці	
1040	Соціальний захист сім'ї, дітей та молоді	
1050	Соціальний захист безробітних	
1060	Допомога у вирішенні житлового питання	
1070	Соціальний захист інших категорій населення	
1080	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері соціального захисту	
1090	Інша діяльність у сфері соціального захисту	
	Усього	

ТЕМА 8. ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ НА ЕКОНОМІЧНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВИ ТА НАУКУ

Основні поняття і терміни

Будівництво – _____

Бюджетна програма – _____

Бюджетна інвестиція – _____

Дорожнє господарство – _____

Економічна політика держави – _____

Наукова діяльність – _____

Обробна промисловість – _____

Паливно-енергетичний комплекс – _____

Сільське господарство – _____

Субвенція на виконання інвестиційних проектів – _____

Транспорт – _____

Фундаментальні наукові розробки – _____

Семінарське заняття

1. Видатки на економічну діяльність і форми їх фінансування
2. Специфіка фінансування економічної діяльності держави
3. Видатки на розвиток науки
4. Державний фонд фундаментальних досліджень

Практичні завдання.

1. На основі опрацювання Наказу Міністерства фінансів України «Про бюджетну класифікацію» визначити групи видатків за функціональною класифікацією..

Код	Найменування
0400	Економічна діяльність
0410	
0420	
0430	
0440	
0450	
0460	
0470	
0480	
0490	

2. На основі опрацювання Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» визначити головних розпорядників бюджетних коштів за кодами бюджетної класифікації 0400 *Економічна діяльність*.

Код	Найменування	Головні розпорядники бюджетних коштів
0410	<i>Загальна економічна, торговельна та трудова діяльність</i>	
0411	Загальна економічна та торговельна діяльність	
0412	Регулювання трудових відносин	
0420	<i>Сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство</i>	
0421	Сільське господарство	
0422	Лісове господарство та мисливство	
0423	Рибне господарство	
0430	<i>Паливно-енергетичний комплекс</i>	
0431	Вугільна галузь та інші галузі з видобутку твердого палива	
0432	Нафтогазова галузь	
0433	Електроенергетична галузь	
0434	Інші галузі паливно-енергетичного комплексу	
0440	<i>Інша промисловість та будівництво</i>	
0441	Промисловість з видобутку рудних та нерудних корисних копалин	
0442	Обробна промисловість	
0443	Будівництво	
0444	Відтворення мінерально-сировинної бази	
0450	<i>Транспорт</i>	
0451	Автомобільний транспорт	
0452	Водний транспорт	
0453	Залізничний транспорт	
0454	Повітряний транспорт	
0455	Трубопровідний та інший транспорт	
0456	Дорожнє господарство	
0460	<i>Зв'язок, телекомунікації та інформатика</i>	
0470	<i>Інші галузі економіки</i>	
0490	<i>Інша економічна діяльність</i>	

3. Розрахувати динаміку та структуру видатків Зведеного бюджету України за групами бюджетної класифікації. Зробити висновки та пропозиції.

	Видатки зведеного бюджету на економічну діяльність, млн. грн	у тому числі:								
		0410 Загальна економічна, торговельна та трудова діяльність	0420 Сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство	0430 Паливно-енергетичний комплекс	0440 Інша промисловість та будівництво	0450 Транспорт	0460 Зв'язок, телекомунікації та інформатика	0470 Інші галузі економіки	0480 Фундаментальні та прикладні дослідження і	0490 Інша економічна діяльність
2010										
2011										
2012										
2013										
2014										
2015										
2016										

	Видатки зведеного бюджету на економічну діяльність, %	у тому числі:								
		0410 Загальна економічна, торговельна та трудова діяльність	0420 Сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство	0430 Паливно-енергетичний комплекс	0440 Інша промисловість та будівництво	0450 Транспорт	0460 Зв'язок, телекомунікації та інформатика	0470 Інші галузі економіки	0480 Фундаментальні та прикладні дослідження і	0490 Інша економічна діяльність
2010	100									
2011	100									
2012	100									
2013	100									
2014	100									
2015	100									
2016	100									

4. Провести аналіз видатків Державного бюджету України на економічну діяльність (0420 Сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство) за програмною класифікацією. Зробити висновки та пропозиції.

Назва програми	Код програмної класифікації	Головний розпорядник	Обсяги фінансування у 2018 р., млн. грн	Термін фінансування (за останні 5 років)
Фінансова підтримка заходів в АПК шляхом здешевлення кредитів				

Назва програми	Код програмної класифікації	Головний розпорядник	Обсяги фінансування у 2018 р., млн. грн	Термін фінансування (за останні 5 років)
Фінансова підтримка заходів в АПК				
Державна підтримка галузі тваринництва				
Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників				
Витрати Аграрного фонду пов'язані з комплексом заходів із зберігання, перевезення, переробки та експортом об'єктів державного цінового регулювання державного інтервенційного фонду				
Організація і регулювання діяльності установ в системі агропромислового комплексу та забезпечення діяльності Аграрного фонду				
Державна підтримка розвитку хмелярства, закладення молодих садів, виноградників та ягідників і нагляд за ними				

5. Провести аналіз видатків Державного бюджету України на економічну діяльність (0450 *Транспорт*) за програмною класифікацією. Зробити висновки та пропозиції.

Назва програми	Код програмної класифікації	Головний розпорядник	Обсяги фінансування у 2018 р., млн. грн	Термін фінансування (за останні 5 років)
Здійснення державного контролю з питань безпеки на транспорті				
Розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування державного значення				
Виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, залученими державою або під державні гарантії на розвиток мережі автомобільних доріг загального користування				
Покращення стану автомобільної дороги Н-31 Дніпро - Царичанка - Кобеляки - Решетилівка				
Покращення стану автомобільних доріг загального користування за маршрутом Львів – Тернопіль – Умань; Біла Церква – Одеса – Миколаїв – Херсон				
Покращення стану автомобільної дороги Харків - Охтирка				

7. Розрахувати структуру видатків Державного бюджету України на науку за групами функціональної класифікації видатків за п'ять останніх звітних роки. Зробити висновки та пропозиції.

Код	Назва	2012	2013	2014	2015	2016
0150	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері державного управління					
0250	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері оборони					
0370	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади					
0480	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки в галузях економіки					
0530	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері охорони навколишнього природного середовища					
0630	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері житлово-комунального господарства					
0750	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері охорони здоров'я					
0840	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері духовного та фізичного розвитку					
0980	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері освіти					
1080	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері соціального захисту					
	Видатки державного бюджету на науку, млн. грн					

		2012	2013	2014	2015	2016
0150	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері державного управління					
0250	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері оборони					
0370	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади					
0480	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки в галузях економіки					
0530	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері охорони навколишнього природного середовища					
0630	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері житлово-комунального господарства					
0750	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері охорони здоров'я					
0840	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері духовного та фізичного розвитку					
0980	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері освіти					
1080	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері соціального захисту					
	Видатки державного бюджету на науку, %	100	100	100	100	1000

8. Порівняти фактичні значення частки видатків на науку у ВВП з нормативними значеннями, визначеними в Законі України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 № 848-VIII (стаття 47).

Держава забезпечує бюджетне фінансування наукової і науково-технічної діяльності у розмірі не менше 1,7 відсотка валового внутрішнього продукту України. Частина фінансування, що за рішенням Національної ради України з питань розвитку науки і технологій спрямовується на конкурсне фінансування проектів через Національний фонд досліджень України, щорічно збільшується. Збільшення обсягу грантового фінансування не може відбуватися за рахунок зменшення базового фінансування основної діяльності наукових установ, наукових організацій та наукових досліджень у вищих навчальних закладах, рівень якого враховує щорічний індекс інфляції. Видатки на наукову і науково-технічну діяльність за рахунок державного бюджету є захищеними статтями видатків бюджету.

Назва	2012	2013	2014	2015	2016
Валовий внутрішній продукт, млн. грн					
Видатки державного бюджету на науку, млн. грн					
Частка видатків бюджету в ВВП, %					
Гарантована частка видатків бюджету в ВВП, %	1,7	1,7	1,7	1,7	1,7
Відхилення фактичної та гарантованої частки видатків бюджету на науку в ВВП, %					

9. Охарактеризувати основні положення Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» від 11.07.2001 № 2623-III та визначити пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки на період до 2020 року:

1) фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави;

- 2) _____;
- 3) _____;
- 4) _____;
- 5) _____;
- 6) _____.

ТЕМА 9. ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ НА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ І СОЦІАЛЬНУ СФЕРУ.

Основні поняття і терміни

Державна соціальна допомога – _____

Духовна культура – _____

Освіта – _____

Охорона здоров'я – _____

Пенсійне забезпечення – _____

Прожитковий мінімум – _____

Соціальна сфера – _____

Соціальна політика – _____

Соціальне забезпечення – _____

Соціальне страхування – _____

Соціальний захист – _____

Соціальні стандарти життя – _____

Соціальні стандарти – _____

Семінарське заняття

1. Характеристика видатків на соціальний захист і соціальне забезпечення
2. Пенсійне забезпечення як основна форма соціального захисту
3. Державні соціальні допомоги населенню

Практичні завдання.

1. На основі опрацювання Наказу Міністерства фінансів України «Про бюджетну класифікацію» від 14.01.2011 №11 визначити групи видатків за функціональною класифікацією.

Код	Найменування
1000	Соціальний захист та соціальне забезпечення
1010	
1020	
1030	
1040	
1050	
1060	
1070	
1080	
1090	

2. На основі опрацювання Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 № 2456-VI здійснити класифікацію видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення за рівнями бюджетної системи.

	Видатки, що здійснюються з бюджетів			
	Державного бюджету України	сіл, селищ, міст районного значення	міст республіканського АРК та обласного значення, районних, ОТГ	АРК та обласних
будинки-інтернати для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю				
виплата державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом "гроші ходять за дитиною"				
виплата пенсій військовослужбовцям рядового, сержантського та старшинського складу строкової служби та членам їхніх сімей, пенсій військовослужбовцям та особам начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ				
грошова допомога особам, яких визнано біженцями або особами, які потребують додаткового захисту				
державна підтримка молодіжних та дитячих громадських організацій на виконання загальнодержавних програм і заходів				
державна підтримка громадських об'єднань на виконання заходів щодо національно-патріотичного виховання				
державна підтримка громадських об'єднань осіб з інвалідністю і ветеранів, які мають статус всеукраїнських				
державна соціальна допомога особам, які не мають права на пенсію				
державні програми підтримки будівництва (реконструкції) житла для окремих категорій громадян				
дитячі будинки-інтернати				
довічні державні стипендії				
допомога сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, особам з інвалідністю з дитинства, дітям з інвалідністю				
заходи, пов'язані з поверненням в Україну кримськотатарського народу та осіб інших національностей, які були незаконно депортовані з України, та розміщенням іноземців і осіб без громадянства, які незаконно перебувають на території України				
компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги громадянам похилого віку, особам з інвалідністю, дітям з інвалідністю, хворим, які не здатні до самообслуговування і потребують сторонньої допомоги				
компенсація дефіциту коштів Пенсійного фонду України для фінансування виплати пенсій у солідарній системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування				
кошти, що передаються до фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування				

	Державного бюджету України	сіл, селищ, міст районного значення	міст республіканського АРК та обласного значення, районних, об'єднаних територ. громад	АРК та обласних
притулки для дітей, центри соціально-психологічної реабілітації дітей та соціальні гуртожитки для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (якщо не менше 70 % кількості дітей, які перебувають у цих закладах, припадає на територію відповідного міста чи району)				
програми соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи				
республіканські АРК та обласні програми і заходи з реалізації державної політики стосовно дітей, молоді, жінок, сім'ї, в тому числі утримання та програми республіканського АРК і обласних центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді				
територіальні центри соціального обслуговування				
тимчасова державна соціальна допомога непрацюючій особі, яка досягла загального пенсійного віку, але не набула права на пенсійну виплату				
щомісячна компенсаційна виплата непрацюючій працездатній особі, яка доглядає за особою з інвалідністю I групи, а також за особою, яка досягла 80-річного віку				
щорічна разова грошова допомога ветеранам війни та жертвам нацистських переслідувань				

3. Розрахувати динаміку та структуру видатків бюджету України за групами функціональної класифікації. Зробити висновки та пропозиції.

	Видатки Зведеного бюджету України на соціальний захист та соціальне забезпечення, млн. грн	у тому числі:								
		1010 Соціальний захист на випадок непрацездатності	1020 Соціальний захист пенсіонерів	1030 Соціальний захист ветеранів війни та праці	1040 Соціальний захист сім'ї, дітей та молоді	1050 Соціальний захист безробітних	1060 Допомога у вирішенні житлового питання	1070 Соціальний захист інших категорій населення	1080 Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки	1090 Інша діяльність у сфері соціального захисту
2010										
2011										
2012										
2013										
2014										
2015										
2016										

	Видатки Державного бюджету України на соціальний захист та соціальне забезпечення, млн. грн	у тому числі:								
		1010 Соціальний захист на випадок непрацездатності	1020 Соціальний захист пенсіонерів	1030 Соціальний захист ветеранів війни та праці	1040 Соціальний захист сім'ї, дітей та молоді	1050 Соціальний захист безробітних	1060 Допомога у вирішенні житлового питання	1070 Соціальний захист інших категорій населення	1080 Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки	1090 Інша діяльність у сфері соціального захисту
2010										
2011										
2012										
2013										
2014										
2015										
2016										

	Видатки місцевих бюджетів на соціальний захист та соціальне забезпечення, млн. грн	у тому числі:								
		1010 Соціальний захист на випадок непрацездатності	1020 Соціальний захист пенсіонерів	1030 Соціальний захист ветеранів війни та праці	1040 Соціальний захист сім'ї, дітей та молоді	1050 Соціальний захист безробітних	1060 Допомога у вирішенні житлового питання	1070 Соціальний захист інших категорій населення	1080 Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки	1090 Інша діяльність у сфері соціального захисту
2010										
2011										
2012										
2013										
2014										
2015										
2016										

4. Провести аналіз видатків Державного бюджету України на соціальний захист та соціальне забезпечення за програмною класифікацією. Зробити висновки та пропозиції.

Назва програми	Код програмної класифікації	Головний розпорядник	Обсяги фінансування у 2018 р., млн. грн	Термін фінансування (за останні 5 років)
Фінансова підтримка громадських об'єднань ветеранів, заходи з відвідування військових поховань і військових пам'ятників та з відзначення святкових, пам'ятних та історичних дат				
Заходи із психологічної реабілітації, соціальної та професійної адаптації, забезпечення санаторно-курортним лікуванням із застосуванням сучасних технологій постраждалих учасників Революції Гідності та учасників антитерористичної операції				
Фінансове забезпечення виплати пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду				
Фінансова підтримка громадських об'єднань інвалідів				
Заходи із соціальної, трудової та професійної реабілітації інвалідів				
Реабілітація дітей-інвалідів				
Часткова компенсація відсоткової ставки кредитів комерційних банків молодим сім'ям та саодиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла				
Здешевлення вартості іпотечних кредитів для забезпечення доступним житлом громадян, які потребують поліпшення житлових умов				

5. На основі опрацювання Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» від 01.06.2000 № 1768-III визначити розмір та особливості призначення соціальної допомоги.

6. На основі опрацювання Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» від 21.11.1992 № 2811-XII визначити особливості різних видів державних соціальних допомог.

Вид допомоги	Право на допомогу	Умови надання	Тривалість виплати	Розмір
Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами				
Допомога при народженні дитини				
Допомога при усиновленні дитини				
Допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування				
Допомога на дітей одининоким матерям				

7. Визначити розмір та особливості призначення допомоги за померлого годувальника.

8. Визначити розмір та особливості призначення допомоги на дітей, народжених на тимчасово окупованих територіях.

ТЕМА 10. ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ НА ОБОРОНУ ТА УПРАВЛІННЯ.

Основні поняття і терміни

Військова оборона –	_____
Громадська безпека –	_____
Громадський порядок –	_____
Національна безпека –	_____
Національна загроза –	_____
Національна оборона –	_____
Оборона –	_____
Оборонні видатки –	_____
Рада національної безпеки і оборони України –	_____
Таємні видатки –	_____
Цивільна оборона –	_____

Семінарське заняття

1. Національна оборона та структура видатків її фінансового забезпечення
2. Бюджетне фінансування правоохоронної діяльності та забезпечення національної безпеки України
3. Бюджетні видатки на утримання органів державного управління, органів місцевої влади та місцевого самоврядування

Практичні завдання.

1. На основі опрацювання Закону України «Про оборону України» від 06.12.1991 № 1932-XII заповнити таблицю з визначення термінів.

	система політичних, економічних, соціальних, воєнних, наукових, науково-технічних, інформаційних, правових, організаційних, інших заходів держави щодо підготовки до збройного захисту та її захист у разі збройної агресії або збройного конфлікту
	здатність держави до захисту у разі збройної агресії або збройного конфлікту
	сукупність воєнного, економічного, соціального та морально-політичного потенціалу у сфері оборони та належних умов для його реалізації
	застосування іншою державою або групою держав збройної сили проти України
	особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози та забезпечення національної безпеки, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень

	сукупність військових з'єднань і частин та органів управління ними, які комплектуються військовослужбовцями і призначені для оборони України, захисту її суверенітету, державної незалежності і національних інтересів, територіальної цілісності і недоторканності у разі збройної агресії, збройного конфлікту чи загрози нападу шляхом безпосереднього ведення воєнних (бойових) дій
	сукупність узгоджених і взаємопов'язаних за метою, завданнями, місцем та часом спеціальних дій підрозділів Сил спеціальних операцій Збройних Сил України, спрямованих на створення умов для досягнення стратегічних (оперативних) цілей, які проводяться за єдиним задумом самостійно або у взаємодії з військовими частинами, іншими підрозділами Збройних Сил України, інших військових формувань, правоохоронних органів України та інших складових сил оборони для виконання завдань

2. На основі опрацювання Наказу Міністерства фінансів України «Про бюджетну класифікацію» від 14.01.2011 №11 визначити групи видатків за функціональною класифікацією..

Код	Найменування
0100	<i>Загальнодержавні функції</i>
0110	
0120	
0130	
0150	
0160	
0170	
0180	

Код	Найменування
0200	<i>Оборона</i>
0210	
0220	
0230	
0240	
0250	
0260	

Код	Найменування
0300	<i>Громадський порядок, безпека та судова влада</i>
0310	
0320	
0330	
0340	
0350	
0360	
0370	
0380	

3. Розрахувати структуру видатків Державного бюджету України на оборону за групами функціональної класифікації видатків за п'ять останніх звітних роки. Зробити висновки та пропозиції.

Назва	2012	2013	2014	2015	2016
Оборона					
Військова оборона					
Цивільна оборона					
Військова допомога зарубіжним країнам					
Військова освіта					
Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері оборони					
Інша діяльність у сфері оборони					

Назва	2012	2013	2014	2015	2016
Оборона , %	100	100	100	100	100
Військова оборона					
Цивільна оборона					
Військова допомога зарубіжним країнам					
Військова освіта					
Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері оборони					
Інша діяльність у сфері оборони					

4. Розрахувати структуру видатків Державного бюджету України на оборону за групами функціональної класифікації видатків за п'ять останніх звітних роки. Зробити висновки та пропозиції.

Назва	2012	2013	2014	2015	2016
Діяльність із забезпечення громадського порядку, боротьба із злочинністю та охорона державного кордону					
Протипожежний захист та рятування					
Судова влада					
Кримінально-виконавча система та виправні заходи					
Діяльність у сфері безпеки держави					
Нагляд за додержанням законів та представницькі функції в суді					
Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади					
Інша діяльність у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади					

Назва	2012	2013	2014	2015	2016
Громадський порядок, безпека та судова влада, %	100	100	100	100	100
Діяльність із забезпечення громадського порядку, боротьба із злочинністю та охорона державного кордону					
Протипожежний захист та рятування					
Судова влада					
Кримінально-виконавча система та виправні заходи					
Діяльність у сфері безпеки держави					
Нагляд за додержанням законів та представницькі функції в суді					
Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади					
Інша діяльність у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади					

5. Розрахувати структуру видатків Державного бюджету України на управління за групами функціональної класифікації видатків за п'ять останніх звітних роки. Зробити висновки та пропозиції.

Код	Назва	2012	2013	2014	2015	2016
0100	Загальнодержавні функції					
0110	Вищі органи державного управління, органи місцевої влади та місцевого самоврядування, фінансова та зовнішньополітична діяльність					
0111	Вищі органи державного управління, органи місцевої влади та місцевого самоврядування					
0112	Фінансова та фіскальна діяльність					
0113	Зовнішньополітична діяльність					
0120	Економічна допомога зарубіжним країнам					
0130	Інші загальні функції державного управління					
0131	Управління системою державної служби					
0132	Загальнодержавне планування та статистика					
0133	Інша діяльність у сфері державного управління					
0150	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері державного управління					
0160	Проведення виборів та референдумів					
0170	Обслуговування боргу					
0180	Міжбюджетні трансферти					

Код	Назва	2012	2013	2014	2015	2016
0100	Загальнодержавні функції, %	100	100	100	100	100
0110	Вищі органи державного управління, органи місцевої влади та місцевого самоврядування, фінансова та зовнішньополітична діяльність					
0120	Економічна допомога зарубіжним країнам					
0130	Інші загальні функції державного управління					
0150	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері державного управління					
0160	Проведення виборів та референдумів					
0170	Обслуговування боргу					
0180	Міжбюджетні трансфери					

6. На основі опрацювання Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» визначити головних розпорядників бюджетних коштів за кодами бюджетної класифікації 0100 Загальнодержавні функції.

Код	Найменування	Головні розпорядники бюджетних коштів
0100	Загальнодержавні функції	
0110	Вищі органи державного управління, органи місцевої влади та місцевого самоврядування, фінансова та зовнішньополітична діяльність	
0111	Вищі органи державного управління, органи місцевої влади та місцевого самоврядування	
0112	Фінансова та фіскальна діяльність	
0113	Зовнішньополітична діяльність	
0120	Економічна допомога зарубіжним країнам	
0130	Інші загальні функції державного управління	
0131	Управління системою державної служби	

0132	Загальнодержавне планування та статистика	
0133	Інша діяльність у сфері державного управління	
0150	<i>Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері державного управління</i>	
0160	Проведення виборів та референдумів	
0170	Обслуговування боргу	
0180	Міжбюджетні трансферти	

7. На основі опрацювання Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» визначити головних розпорядників бюджетних коштів за кодами бюджетної класифікації 0300 *Громадський порядок, безпека та судова влада.*

Код	Найменування	Головні розпорядники бюджетних коштів
0100	<i>Громадський порядок, безпека та судова влада</i>	
0310	Діяльність із забезпечення громадського порядку, боротьба із злочинністю та охорона державного кордону	
0320	Протипожежний захист та рятування	
0330	Судова влада	
0340	Кримінально-виконавча система та виправні заходи	
0350	Діяльність у сфері безпеки держави	
0360	Нагляд за додержанням законів та представницькі функції в суді	
0370	Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади	
0380	Інша діяльність у сфері громадського порядку, безпеки та судової влади	

ТЕМА 11. ВИДАТКИ БЮДЖЕТУ НА ОБСЛУГОВУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ.

Основні поняття і терміни

Боргова політика – _____

Боргова безпека – _____

Боргове зобов'язання – _____

Державне запозичення – _____

Державний борг – _____

Місцеве запозичення – _____

Місцевий борг – _____

Внутрішній державний борг – _____

Зовнішній державний борг – _____

Поточний державний борг – _____

Капітальний державний борг – _____

Гарантійне зобов'язання – _____

Гарантований державний борг – _____

Консолідація боргу – _____

Конверсія боргу – _____

Пролонгація боргу – _____

Реструктуризація боргу – _____

Рефінансування державного боргу – _____

Управління державним боргом – _____

Семінарське заняття

1. Державний борг: формування, функції та класифікація
2. Боргова політика у контексті забезпечення боргової безпеки та управління державним боргом
3. Місцевий борг та порядок його формування.

Тести

1. Державний борг — це:

- а) сукупність зобов'язань держави за платежами, які необхідно виконати на підставі одержаних або гарантованих активів, товарів та послуг, отриманих у попередні періоди;
- б) залучення державними органами управління грошових коштів з метою фінансування видатків бюджету;

в) залучення депозитів до державного банку.

2. Право на здійснення державних внутрішніх та зовнішніх запозичень, у межах, визначених Законом про Державний бюджет України, належить державі в особі:

а) Голови Національного банку України або особі, яка виконує його обов'язки, за дорученням Кабінету Міністрів України;

б) Міністра фінансів України або особі, яка виконує його обов'язки, за дорученням Кабінету Міністрів України;

в) Голови Державного казначейства України або особи, яка виконує його обов'язки, за дорученням Міністра фінансів України.

3. Верховна Рада Автономної Республіки Крим та міські ради не мають права приймати рішення щодо залучення місцевих внутрішніх запозичень без відповідного дозволу Кабінету Міністрів:

а) у фінансових установах, що спрямовуються на покриття тимчасових касових розривів в межах поточного бюджетного періоду за загальним фондом на строк до п'яти місяців;

б) з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів в межах поточного бюджетного періоду, пов'язаних із забезпеченням захищених видатків загального фонду;

в) з єдиного казначейського рахунку на покриття суми невиконання у відповідному звітному періоді розрахункових обсягів кошика доходів місцевих бюджетів.

4. Вкуп державних боргових зобов'язань це:

а) правочин, за яким розміщуються кошти єдиного рахунку на умовах тимчасової купівлі цінних паперів та зобов'язання за яким забезпечується заставою зазначених цінних паперів відповідно до договору застави;

б) правочин, в якому формально поєднуються правочини з погашення та випуску взамін інших боргових зобов'язань;

в) придбання емітентом у власників оплачених ними облігацій цього емітента, що здійснюється після закінчення розміщення облігацій.

5. Загальний обсяг місцевого боргу м. Києва та гарантованого м. Києвом боргу не повинен перевищувати:

а) 100% середньорічного індикативного прогнозного обсягу надходжень до загального фонду за минулий рік;

б) 400% середньорічного індикативного прогнозного обсягу надходжень бюджету розвитку на наступний за плановим бюджетний період (за винятком запозичень);

в) 400% середньорічного індикативного прогнозного обсягу надходжень бюджету розвитку на наступні за плановим два бюджетні періоди (за винятком запозичень).

6. Затвердження дефіциту місцевих бюджетів дозволяється:

а) при наявності обґрунтованої потреби;

б) при наявності визначених джерел фінансування;

в) на підставі рішення виконавчого органу місцевої влади;

г) на підставі рішення бюджетного комітету Верховної Ради України.

7. Умови здійснення державних запозичень затверджує:

а) Міністерство фінансів України;

в) Кабінет Міністрів України;

б) Державне казначейство України;

г) Верховна Рада України.

8. До умов отримання державою позик не належить:

а) повернення;

в) строковість;

б) обов'язковість національної валюти;

г) платність.

9. Джерелом фінансування бюджету не можуть бути:

а) кошти від здійснення державних (місцевих) внутрішніх та зовнішніх запозичень;

б) кошти від приватизації державного майна — щодо державного бюджету;

в) надходження внаслідок продажу цінних паперів;

г) емісійні кошти Національного банку України.

10. Національний банк України:

а) має право надавати кредити виключно в національній валюті на фінансування витрат Державного бюджету;

б) має право надавати кредити виключно в іноземній валюті на фінансування витрат Державного бюджету;

в) має право надавати кредити в національній або іноземній валюті на фінансування витрат Державного бюджету за умови надання спеціального дозволу Кабінету Міністрів України;

г) не має права надавати кредити на фінансування витрат Державного бюджету.

Практичні завдання.

1. На основі опрацювання Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 № 2456-VI заповнити таблицю з визначення термінів.

**Державний та гарантований державою борг України за станом на
31.12.2017, млрд. одиниць**

	дол.США	грн.	%
Загальна сума державного та гарантованого державою боргу	76,31	2 141,67	100,00%
Державний борг	65,33	1 833,71	
Внутрішній борг	26,84	753,40	
1. Заборгованість за випущеними цінними паперами на внутрішньому ринку	26,76	751,02	
ОВДП (10 - річні)	2,23	62,65	2,93%
ОВДП (11 - річні)	0,68	19,03	0,89%
ОВДП (12 - місячні)	0,25	6,90	0,32%
ОВДП (12 - річні)	1,30	36,50	1,70%
ОВДП (13 - річні)	1,02	28,70	1,34%
ОВДП (14 - річні)	1,67	46,90	2,19%
ОВДП (15 - річні)	3,33	93,44	4,36%
ОВДП (16 - річні)	0,22	6,05	0,28%
ОВДП (17 - річні)	0,22	6,05	0,28%
ОВДП (18 - місячні)	1,08	30,28	1,41%
ОВДП (18 - річні)	0,86	24,20	1,13%
ОВДП (19 - річні)	0,43	12,10	0,56%
ОВДП (2 - річні)	2,55	71,61	3,34%
ОВДП (20 - річні)	0,43	12,10	0,56%
ОВДП (21-річні)	0,43	12,10	0,56%
ОВДП (22-річні)	0,22	6,05	0,28%
ОВДП (23-річні)	0,65	18,15	0,85%
ОВДП (24-річні)	0,43	12,10	0,56%
ОВДП (25-річні)	0,43	12,10	0,56%
ОВДП (26-річні)	0,43	12,10	0,56%
ОВДП (27-річні)	0,43	12,10	0,56%
ОВДП (28-річні)	0,43	12,10	0,56%
ОВДП (29-річні)	0,43	12,10	0,56%
ОВДП (3 - місячні)	0,02	0,55	0,03%
ОВДП (3 - річні)	1,68	47,02	2,20%
ОВДП (30-річні)	0,43	12,10	0,56%
ОВДП (4 - річні)	0,00	0,03	0,00%
ОВДП (5 - річні)	1,75	49,24	2,30%
ОВДП (6 - місячні)	0,39	10,88	0,51%
ОВДП (6 - річні)	0,28	7,80	0,36%
ОВДП (7 - річні)	0,70	19,73	0,92%
ОВДП (8 - річні)	0,67	18,90	0,88%
ОВДП (9 - річні)	0,69	19,40	0,91%
2. Заборгованість перед банківськими та іншими фінансовими установами	0,08	2,38	
Національний банк України	0,08	2,38	0,11%
Зовнішній борг	38,49	1 080,31	
1. Заборгованість за позиками, одержаними від міжнародних фінансових організацій	14,52	407,47	
Європейське Співтовариство	3,35	94,12	4,39%
Європейський банк реконструкції та розвитку	0,64	18,00	0,84%
Європейський Інвестиційний Банк	0,69	19,36	0,90%
Міжнародний банк реконструкції та розвитку	4,91	137,87	6,44%
Міжнародний Валютний Фонд	4,91	137,95	6,44%
Фонд чистих технологій (МБПР)	0,01	0,17	0,01%
2. Заборгованість за позиками, одержаними від органів управління іноземних держав	1,76	49,30	

Канада	0,32	8,90	0,42%
Німеччина	0,27	7,49	0,35%
Росія	0,61	17,00	0,79%
США	0,01	0,17	0,01%
Японія	0,56	15,73	0,73%
3. Заборгованість за позиками, одержаними від іноземних комерційних банків, інших іноземних фінансових установ	0,00	0,00	
4. Заборгованість за випущеними цінними паперами на зовнішньому ринку	20,47	574,46	
ОЗДП 2013 року	3,00	84,20	3,93%
ОЗДП 2014 року	1,00	28,07	1,31%
ОЗДП 2015 року	12,47	349,92	16,34%
ОЗДП 2016 року	1,00	28,07	1,31%
ОЗДП 2017 року	3,00	84,20	3,93%
5. Заборгованість, не віднесена до інших категорій	1,75	49,08	
Міжнародний Валютний Фонд	1,75	49,08	2,29%
Гарантований державою борг	10,97	307,96	
Внутрішній борг	0,47	13,28	
1. Заборгованість за випущеними цінними паперами на внутрішньому ринку	0,32	8,95	
Державні цінні папери	0,00	0,00	0,00%
Облігації ДІУ (10 - річні)	0,04	1,00	0,05%
Облігації ДІУ (5 - річні)	0,07	2,00	0,09%
Облігації ДІУ (7 - річні)	0,11	3,00	0,14%
Облігації Укравтодору (5 - річні)	0,11	2,95	0,14%
2. Заборгованість перед банківськими та іншими фін. уст.	0,15	4,33	
БАТ "Державний експортно-імпорتنний банк України"	0,01	0,34	0,02%
БАТ "Державний ощадний банк України"	0,14	3,90	0,18%
ПАТ АБ "Укргазбанк"	0,00	0,09	0,00%
3. Заборгованість, не віднесена до інших категорій	0,00	0,00	0,00%
Зовнішній борг	10,50	294,69	
1. Заборгованість за позиками, одержаними від міжнародних фінансових організацій	8,18	229,70	
Європейське співтовариство з атомної енергії	0,06	1,77	0,08%
Європейський банк реконструкції та розвитку	0,41	11,44	0,53%
Європейський Інвестиційний Банк	0,04	1,17	0,05%
Міжнародний банк реконструкції та розвитку	0,45	12,62	0,59%
Міжнародний Валютний Фонд	7,22	202,69	9,46%
2. Заборгованість за позиками, одержаними від органів управління іноземних держав	0,10	2,74	
Канада	0,10	2,74	0,13%
3. Заборгованість за позиками, одержаними від іноземних комерційних банків, інших іноземних фінансових установ	2,10	59,00	
Citibank, N.A., Deutsche Bank AG	0,38	10,59	0,49%
Deutsche Bank AG London	0,04	1,04	0,05%
UniCredit Bank Austria AG	0,03	0,85	0,04%
Державний банк розвитку КНР	0,05	1,30	0,06%
Експортно-імпорتنний банк Китаю	1,51	42,47	1,98%
Експортно-імпорتنний банк Кореї	0,10	2,75	0,13%
4. Заборгованість за випущеними цінними паперами на зовнішньому ринку			
5. Заборгованість, не віднесена до інших категорій	0,12	3,26	
Міжнародний Валютний Фонд	0,12	3,26	0,15%

За інформацією Міністерства фінансів України виписати основних кредиторів за видами державного боргу:

1. Заборгованість за випущеними цінними паперами на внутрішньому ринку _____

2. Заборгованість перед банківськими та іншими фінансовими установами _____

3. Заборгованість за позиками, одержаними від міжнародних фінансових організацій _____

4. Заборгованість за позиками, одержаними від органів управління іноземних держав _____

5. Заборгованість за позиками, одержаними від іноземних комерційних банків, інших іноземних фінансових установ _____

6. Заборгованість за випущеними цінними паперами на зовнішньому ринку _____

5. Заборгованість, не віднесена до інших категорій _____

4. Розрахувати структуру державного боргу України за останні роки. Зробити висновки та пропозиції.

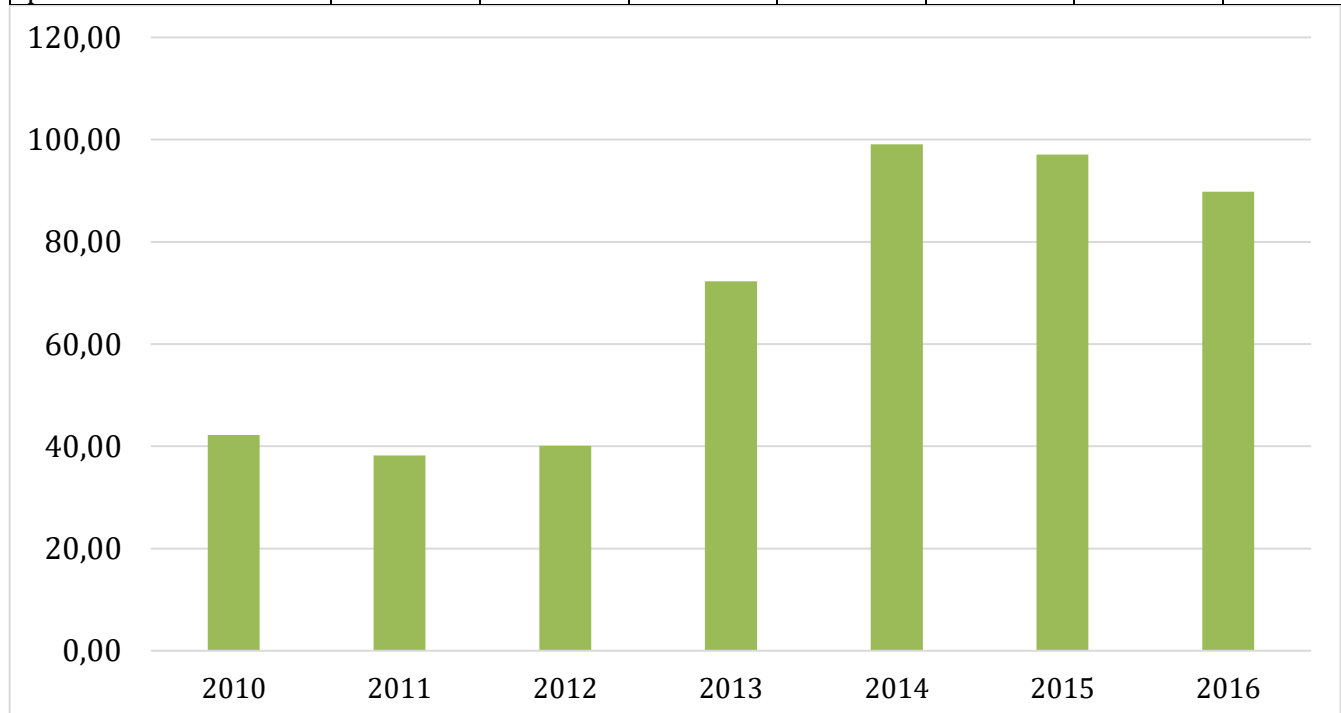
Державний борг України у 2011-2017 рр., млрд грн

	31.12. 2011	31.12. 2012	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2015	31.12. 2016	31.12. 2017
Державний борг	357,27	399,22	480,22	947,03	1333,86	1 650,83	1 833,71
Внутрішній борг	161,47	190,30	256,96	461,00	508,00	670,65	753,40
1. Заборгованість за випущеними цінними паперами на внутрішньому ринку	158,29	187,26	254,05	458,23	505,36	668,13	751,02
2. Заборгованість перед банківськими та іншими фінансовими установами	3,17	3,04	2,91	2,78	2,65	2,51	2,38
Зовнішній борг	195,81	208,92	223,26	486,03	825,86	980,19	1 080,31
1. Заборгованість за позиками, одержаними від міжнародних фінансових організацій	84,34	80,10	61,90	169,09	337,04	371,85	407,47
2. Заборгованість за позиками, одержаними від органів управління іноземних держав	10,72	9,10	7,28	16,37	32,71	45,65	49,30
3. Заборгованість за позиками, одержаними від іноземних комерційних банків, інших іноземних фінансових установ	15,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Заборгованість за випущеними цінними паперами на зовнішньому ринку	69,70	104,64	138,91	272,51	415,27	517,80	574,46
5. Заборгованість, не віднесена до інших категорій	15,06	15,09	15,17	28,05	40,84	44,89	49,08

	Державний борг, млн. грн	У тому числі:			
		внутрішній, млн. грн	%	зовнішній, млн. грн	%
31.12.2011					
31.12.2012					
31.12.2013					
31.12.2014					
31.12.2015					
31.01.2016					
31.01.2017					

5. Порівняти фактичні значення частки державного та гарантованого державою боргу у ВВП з нормативним значенням, визначеним у Бюджетному кодексі України (стаття 18).

Назва	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	31.12. 2011	31.12. 2012	31.12. 2013	31.12. 2014	31.12. 2015	31.12. 2016	31.12. 2017
Валовий внутрішній продукт, млрд. грн							
Державний та гарантований державою борг, млрд. грн							
Частка державного та гарантованого державою боргу до ВВП, %							
Граничний розмір державного та гарантованого державою боргу до ВВП, %							
Відхилення фактичного та граничного показника							

6. За інформацією Міністерства фінансів України виписати проекти, що отримали державні гарантії.

7. Що таке дефолт і які його наслідки?

8. На основі опрацювання даних Державної казначейської служби України про стан виконання Державного бюджету України визначити видатки на обслуговування боргу. Проаналізувати структурні зрушення та зробити висновки.

	Видатки Державного бюджету України на обслуговування державного боргу, млн. грн	Видатки Державного бюджету України, млн. грн	Частка видатків на обслуговування державного боргу у видатках бюджету, %
2009			
2010			
2011			
2012			
2013			
2014			
2015			
2016			
2017			
2018			

9. Охарактеризувати порядок формування місцевого боргу та управління ним, надання місцевих гарантії.

11. Визначити основні положення Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» від 23.02.2006 № 3480-IV щодо боргових цінних паперів держави та органів місцевого самоврядування.

	Емітент	Інвестор	Особливості розміщення та погашення
Облігації внутрішніх місцевих позик			
Облігації зовнішніх місцевих позик			
Облігації внутрішніх державних позик України			
Облігації зовнішніх державних позик України			
Цільові облігації внутрішніх державних позик України			
Казначейські зобов'язання України			
Державний дериватив			

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПІДГОТОВКИ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

Індивідуальна робота з дисципліни «Бюджетна система» – обов'язкова компонента вивчення дисципліни та набуття студентом професійних навичок та вмінь.

Мета індивідуальної роботи полягає у набутті студентами практичного досвіду аналізу бюджетної політики держави та закріпленні й поглибленні набутих під час теоретичного навчання знань з теоретико-методичних аспектів функціонування бюджетної системи держави.

Основні складові індивідуальної роботи з дисципліни «Бюджетна система»:

1. Огляд бюджетного законодавства щодо фінансування видатків за досліджуваною функцією держави та органів місцевого самоврядування.

2. Огляд спеціального законодавства щодо фінансування видатків за досліджуваною функцією держави та органів місцевого самоврядування за формою:

Назва, дата прийняття та номер	Короткий зміст документа
Закони	
Постанови Кабінету Міністрів України	
Накази профільного міністерства	
Інші нормативно-правові акти	

3. Визначення головних розпорядників бюджетних коштів Державного бюджету України за досліджуваною функцією.

4. Визначення рівня та динаміки видатків Державного бюджету України, місцевих бюджетів, Зведеного бюджету України за досліджуваною функцією держави та органів місцевого самоврядування (період обирається студентом самостійно, але не менше 2007-2016 рр.).

5. Визначення частки видатків за досліджуваною функцією у видатках Державного бюджету України, місцевих бюджетів, Зведеного бюджету України та видатках групи.

6. Визначення структури видатків Державного бюджету України за програмною класифікацією. Наведення характеристики основних бюджетних програм.

7. Визначення рівня виконання планових показників виконання видатків за досліджуваною функцією держави та органів місцевого самоврядування.

8. Визначення структури видатків Державного бюджету України, місцевих бюджетів, Зведеного бюджету України за досліджуваною функцією держави та органів місцевого самоврядування за загальним та спеціальним фондами.

9. Визначення рівня регіональної концентрації видатків, проведення групування регіонів за абсолютними та відносними показниками видатків.

10. Визначення причинно-наслідкових зв'язків між обсягом видатків бюджету та рівнем розвитку відповідної сфери.

11. Розроблення пропозицій щодо реформування та/або оптимізації видатків за досліджуваною функцією держави та органів місцевого самоврядування.

12. Складання презентації в PowerPoint виявлених тенденцій, висновків та пропозицій.

Тематика індивідуальних робіт

1. Загальнодержавні функції
2. Вищі органи державного управління, органи місцевої влади та місцевого самоврядування, фінансова та зовнішньополітична діяльність
3. Інші загальні функції державного управління
4. Проведення виборів та референдумів
5. Обслуговування боргу
6. Міжбюджетні трансферти
7. Оборона
8. Військова оборона
9. Цивільна оборона
10. Військова допомога зарубіжним країнам

11. Військова освіта
12. Громадський порядок, безпека та судова влада
13. Діяльність із забезпечення громадського порядку, боротьба із злочинністю та охорона державного кордону
14. Судова влада
15. Кримінально-виконавча система та виправні заходи
16. Нагляд за додержанням законів та представницькі функції в суді
17. Економічна діяльність
18. Загальна економічна, торговельна та трудова діяльність
19. Сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство
20. Паливно-енергетичний комплекс
21. Інша промисловість та будівництво
22. Транспорт
23. Зв'язок, телекомунікації та інформатика
24. Інші галузі економіки
25. Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки в галузях економіки
26. Інша економічна діяльність
27. Охорона навколишнього природного середовища
28. Запобігання та ліквідація забруднення навколишнього природного середовища
29. Збереження природно-заповідного фонду
30. Житлово-комунальне господарство
31. Житлове господарство
32. Комунальне господарство
33. Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері житлово-комунального господарства
34. Інша діяльність у сфері житлово-комунального господарства
35. Охорона здоров'я
36. Медична продукція та обладнання
37. Поліклініки і амбулаторії, швидка та невідкладна допомога
38. Лікарні та санаторно-курортні заклади
39. Санітарно-профілактичні та протиепідемічні заходи і заклади
40. Фундаментальні та прикладні дослідження і розробки у сфері охорони здоров'я
41. Інша діяльність у сфері охорони здоров'я
42. Духовний та фізичний розвиток
43. Фізична культура і спорт
44. Культура та мистецтво
45. Театри
46. Художні колективи, концертні і циркові організації
47. Кінематографія
48. Бібліотеки, музеї і виставки
49. Заповідники
50. Засоби масової інформації
51. Освіта
52. Дошкільна освіта
53. Загальна середня освіта
54. Загальноосвітні навчальні заклади
55. Загальноосвітні спеціалізовані та спеціальні школи-інтернати
56. Професійно-технічна освіта
57. Вища освіта
58. Післядипломна освіта
59. Позашкільна освіта та заходи із позашкільної роботи з дітьми
60. Соціальний захист та соціальне забезпечення
61. Соціальний захист на випадок непрацездатності
62. Соціальний захист пенсіонерів
63. Соціальний захист ветеранів війни та праці
64. Соціальний захист сім'ї, дітей та молоді
65. Соціальний захист безробітних

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Базова

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 2456-VI. – [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?user=-a&find=1&typ=21>. – Вільний. Назва з екрану
2. Бюджетна система : підруч. / за наук. ред. В. М. Федосова, С. І. Юрія. – К. : Центр учбов. літератури ; Тернопіль : Екон. думка, 2012. – 871 [1] с.

Допоміжна

1. Бабич, Т. С. Макрофінансове бюджетування : навч. посіб. / Т. С. Бабич, Т. В. Жибер ; за наук. ред. В. М. Федосова. – К. : КНЕУ, 2011. – 311 с.
2. Бюджетна система : навчально-методичний посібник (для студентів IV курсу. Напрямок підготовки: 0305-Економіка і підприємництво. Спеціальність: 6:050100 – Фінанси і кредит) / С. В. Бойко, В. В. Гошовська, В. І. Ісаєнко, Л. В. Рева, В. О. Цибок. – Біла Церква, 2011. – 124 с.
3. Бюджетна система. Вишкіл студії : навч. посіб. / за ред. д-ра екон. наук, проф. С. І. Юрія, д-ра екон. наук, проф. О. П. Кириленко. – Т. : ТНЕУ, 2010. – 423 с.
4. Бюджетна система : навч. посіб. у схемах, формулах і табл. / Крочук В. М. [та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Сорока Т. Б., 2014. – 173 с.
5. Бюджетна система : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Л. О. Омелянович та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. О. Омелянович. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Донецьк : ДонНУЕТ, 2013. – 291 с.
6. Бюджетна і податкова система України у запитаннях і відповідях : навч. посіб. / [М. І. Бондар та ін.] ; Держ. навч.-наук. установа "Акад. фін. упр.". – К. : ДННУ "Акад. фін. упр.", 2012. – 333 с.
7. Державний бюджет і бюджетна стратегія, 2012–2014. Стабілізація та сталий розвиток в умовах реформування економіки України : [монографія] / за заг. ред. М. Я. Азарова. — К. : Держ. навч.-наук. установа «Акад. фін. управління», 2011. — Ч. 2. — 702 с.
8. Державний бюджет і бюджетна стратегія, 2012–2014. Стабілізація та сталий розвиток в умовах реформування економіки України : [монографія] / за заг. ред. М. Я. Азарова. — К. : Держ. навч.-наук. установа «Акад. фін. управління», 2011. — Ч. 1. — 268 с.
9. Лагутін, В. Д. Бюджетна та монетарна політика: координація в трансформаційній економіці : [монографія] / Лагутін В. Д. — К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007. — 248 с.
10. Нескородева, І. І. Бюджетна система в структурно-логічних схемах : навч. посіб. / І. І. Нескородева ; Харк. нац. екон. ун-т. – Х. : ІНЖЕК, 2012. – 173 с.
11. Нова архітектура бюджетної системи України: ризики та можливості для економічного зростання / Жаліло Я. А., Молдован О. О., Шевченко О. В.; за ред. Я. А. Жаліло. – К. : НІСД, 2010. – 35 с.
12. Пасічник, Ю. Б. Бюджетна система України та зарубіжних країн : навч. посіб. / Пасічник Ю. В. – К. : Знання-Прес, 2012. – 495 с.
13. Про бюджетну класифікацію : наказ Міністерства фінансів України від 14 січня 2011 року N 11 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. – Вільний. Назва з екрану
14. Про затвердження Порядку здійснення місцевих запозичень : постанова Кабінету Міністрів України від 16 лютого 2011 р. N 110. – [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>. – Вільний. Назва з екрану
15. Фінансова думка України : в 3 т. Т. 1. Монографія / П. І. Юхименко, С. В. Львовчкін, В. М. Федосов, С. І. Юрій ; за наук. ред. В. М. Федосова. – К. : Кондор ; Тернопіль : Екон. думка, 2010. – 687 с.